

مجید مجیدی (فیلمساز)

هادی محمدیان (پویانما)

فرخ‌الله سلحشور (فیلمساز)

ابراهیم حاتمی‌کیا (فیلمساز)

مهدی فقیه (بازیگر)

پروانه معصومی (بازیگر)

مرتضی شعبانی (استندسز)

پرویز شیخ طادی (فیلمساز)

شهرویار بحرانی (فیلمساز)

برزیل شیخ طادی (فیلمساز)

نادر میربالایی (فیلمساز)

جمال شوریجه (فیلمساز)

ابوالقاسم طالبی (فیلمساز)

محمد کاسبی (بازیگر)

رسول مالقوی پور (فیلمساز)

واکاوی تاریخ سینمای پس از انقلاب

حکایت سینما تو گر اف ۲

چشمتواره، چشمتواره

چشمتواره

سعید مستغابی

بخش دهم

اتفاق مهم دیگری که در سینمای پس از انقلاب افتاد، برپایی یک جشنواره ملی و پای‌های بود که قرار شد طی ایام سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی یعنی دهه فجر هر سال، با نام و عنوان جشنواره فیلم فجر برگزار شود. در واقع جشنواره فیلم فجر در کنار انواع و اقسام مسابقات ورزشی فجر و جشنواره‌های موسیقی و تئاتر و کتاب و هنرهای تجسمی و… جزئی از جشن‌های سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار آمد.

قرار نبود این جشنواره جای برخی جشنواره‌های پیش از انقلاب مانند جشنواره جهانی فیلم تهران یا جشنواره سبلس را بگیرد، اگرچه ترکیبی از هر دو و برخی دیگر از جشنواره‌ها و مراسم سینمایی سال شد. قرار بود، جشنواره فیلم فجر تمام فیلم‌های تولیدی هر سال سینمای ایران را پوشش دهد و ویتربنی باشد برای یک سال سینمای ایران. اما در واقع ویتربنی شد برای نمایش جدیدترین تئوری‌های مدیران سینمایی و صحنه‌ای شد برای اعلام یک سال سلیقه مسئولان و متولیان سینمای ایران. در همان حال و هوای سال‌های اولیه پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در حالی که کشور درگیر جنگی تحمیلی بود، نخستین جشنواره فیلم در سال ۱۳۶۰ تحت عنوان جشنواره میلاد برگزار گردید که اولین فیلم‌های تولیدی پس از انقلاب را پذیرا شد و بالاخره یک سال بعد، مهم‌ترین و ماندگارترین جشنواره تاریخ سینمای ایران تحت عنوان «جشنواره فیلم فجر» بنیاد نهاده شد.

در واقع سینمای ایران در همان دهه اول پس از پیروزی انقلاب، توسط جشنواره فیلم فجر شکل پیدا کرد. از آنجا که متولی و مدیریت هر دو سینمای ایران و جشنواره فیلم فجر یکی بود، از یک طرف مدیریت این سینما سعی می‌کرد تا برای ویتربن خود یعنی همان جشنواره فیلم فجر، بهترین و کافی‌ترین خوراک یعنی فیلم را فراهم کند و از طرف دیگر هم متولیان آن جشنواره تلاش داشتند تا به مطلوب‌ترین وجه، آن سعی و کوشش مدیران سینما را پاس داشته و از برترین‌هایشان تقدیر و تجلیل به عمل آورده و جوایز خود را به بهترین تولیدات مدیران اعطا کنند تا نگاه و سلیقه مدیران را بر کلیت سینمای این کشور حاکم سازند.

در واقع جشنواره فیلم فجر با جایزه و تجلیل و تقدیر، به نوعی به کلیت سینمای نوپای پس از انقلاب، راه و مسیر مشخص کرد یا در واقع خط داد که چه سمت و سویی بگیرد و به کدامین طرف رود و خود را چگونه با کلیت مدیریت کشور سازگار و هماهنگ نماید.

نقش جشنواره فیلم فجر در سینمای پس از انقلاب ایران

از زمانی که چرخ سینمای پس از انقلاب به راه افتاد، برگزاری جشنواره‌ای به عنوان ویتربن تولیدات سینمایی در دستورکار قرار گرفت و در بهمن ۱۳۶۱ نخستین دوره آن تحت عنوان «فستیوال بین‌المللی فیلم فجر» برگزار گردید. جشنواره‌ای که

پس از ۵ سال فترت سینما در کشور، بازتاب‌های بسیار مثبتی در فضای هنری کشور داشت. در چنین فضایی بود که جشنواره فیلم فجر در سال‌های نخستین برگزاری خود، در جایگاهی تعیین‌کننده و تاثیرگذار قرار گرفت. جایگاهی که شاید بتوان گفت بسیار فراتر از ماهیت یک جشنواره فیلم به نظر می‌رسید.

به دلیل نوع سینمای رایج در یک دهه نخست سال‌های پس از انقلاب که به سینمای هدایتیِ احماتی یا گلخانه‌ای معروف شد، نقش دولت در مدیریت سینما و جشنواره فیلم فجر، غیرقابل‌انکار بود. همان‌گونه که سال‌ها بعد و در دوران دولت به اصطلاح اصلاحات، عمادالله مهاجرانی، وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی علنا و به طور رسمی در مراسم پایانی هفدهمین

جشنواره فیلم فجر ابراز داشت که «این جشنواره ویتربن سینمای ایران به‌شمار می‌آید» و سینماگران و سینمادوستان هم با چشمی بر این ویتربن، در عرصه این سینما‌گام برداشتند. چراکه در دورانی ۲۰ساله، تمامی حرکات در همه بخش‌های تولید و توزیع و نمایش توسط مسئولین ذی‌ربط دولتی کنترل و هدایت شد. یعنی فیلم از زمان نوشته‌شدن فیلمنامه تا زمان اکران، تحت برنامه‌ای خاص از سوی مراکز دولتی قرار داشت.

بر اساس همین سیاست‌ها بود که سینمای ایران در همان دهه اول، در واقع توسط جشنواره فیلم فجر شکل پیدا کرد. به این مفهوم که پس از تولید موج فیلم‌های انقلابی و سیاسی در سال‌های ۶۱ و ۶۲ این جشنواره فیلم فجر بود که با اعطای جایزه به فیلم‌های «هردی که زیاد می‌دانست» و «توبوس» و باب فیلم‌های کم‌دلی را در آن سال‌های جنگ و مقاومت که اساسا طرح مسئله خنده و شوخی و کمپیک یک تابو محسوب می‌شد، باز کرد. این جشنواره فیلم فجر بود که با اعطای جایزه به فیلم‌های «گل‌های داوودی» و «مترسک»، ساخت آثار مولودرام را در همان فضای پرشور انقلابی و جنگی بلامنابع اعلام کرد. جشنواره فیلم فجر بود که با سیمرغ‌های بلورین به رشته‌های فنی و تخصصی مانند فیلمبررداری و تدوین و صدا و جلوه‌های ویژه، این حرف‌ها را در سینمای ایران مطرح ساخت.

در واقع می‌توان گفت سینمای بعد از انقلاب چه در زمینه محتوا و چه از لحاظ ساختار سینمایی مدیون اولین دهه برگزاری جشنواره فیلم فجر است.

جشنواره‌ای که استاندارد نبود

اما علی‌رغم همه نقاط قوت ذکرشده، این جشنواره هیچ‌گاه شمایل یک جشنواره استاندارد فیلم را پیدا نکرد، زیرا:

۱- جشنواره فیلم فجر همچنان که ساختار خود را بر اساس ملغمه‌ای از جشنواره‌های مشابه اروپایی و مراسم اسکار قرار داد، برای معیون نماندن در مقابل جشنواره‌های فوق به تدریج درصدد تقویت و تجلیل و تحسین فیلم‌های برآمد که سنسختی چندانی با فرهنگ و هنر و اندیشه ایرانی نداشتند و صرقا به دلیل توجه جشنواره‌های خارجی، در ویتربن جوایز جشنواره فجر هم قرار می‌گرفتند.
اعطای ۸ جایزه به فیلم «هامون» در هشتمین دوره این جشنواره به بهانه رواج فرهنگ به اصطلاح علی‌خواهی (در حالی که فیلم «هامون» آشکارا و به اعتراف سازندگانش برگرفته از فلسفه و نگارش و اندیشه‌های شبیه‌عرفاتی و مادی‌گرایانه «کی بر کیکو» فیلسوف آلمانی بود) در واقع نوعی گونه عرفان انحرافی را در سینمای ایران باب کرد که سال‌ها، گریبان این سینما را رها نکرد. هم‌طور اهدافی ۶ جایزه به فیلم «مسافران» بهرام بیضایی و تجلیل از نگارش مادی به مرگ از دیگر خشت‌های کج جشنواره فیلم فجر برای آینده سینمای ایران بود.

۲- از آنجا که جشنواره فیلم فجر در طی این سال‌ها از سوی سازمان و ساختار خاصی مدیریت شده و علی‌رغم همه تغییرات مدیریتی در معاونت سینمایی وزارت ارشاد، همچنان اغلب افراد این سازمان که بعضا از جشنواره‌های شاهنشاهی وام گرفته شده بودند (و در برخی دوره‌های جشنواره نیز مشاور عالی دولت جشنواره بود) در ساختار جشنواره فیلم فجر باقی ماندند و یا از همان دوره‌های نخست تحت نفوذ تفکر و القانات گروهی خاص در ماهنامه فیلم و گزارش فیلم (که بعدا توقیف شد و دست‌اندرکارانش مثل هوشنگ اسدی و نوشابه امیری به خارج کشور گریختند) قرار داشت، بنا به همین وابستگی، مروج نوعی خاص از سینما از نوع سینمای شبه‌روشنفکری گردید.
از همین‌روست که در دوران حاکمیت مدعیان اصلاحات، فیلمی همچون «خانه‌های روی آب» ساخته بهمن فرمان‌را (مدیر تولید شرکت گسترش صنایع سینمایی ایران متعلق به اشرف پهلوی) جایزه فیلم دینی گرفت‌ا و در جشنواره بیست‌وسوم فیلم فجر هم که در سال ۱۳۸۲ یعنی دورانی دیگر از همان دولت مدعی اصلاحات (با مسئولیت محمدمهدی حیدریان و علیرضا رضاداد) برگزار شد، فیلم معلوم‌الحالی همچون «بابا عزیز» (که مروج نوعی عرفان جنسی بود) جایزه بهترین فیلم معناگرا را دریافت کرد! البته در دوران به اصطلاح اولگرایی یعنی در جشنواره بیست‌وششم فیلم فجر هم علاوه‌بر نمایش آثار خارجی و صریح صهیونی (که از سوی محافل اوانجلیست‌های آمریکایی حمایت شده بودند) همچون «فطن‌نمای طلاسی» و «پارازن» و «طرح‌های فرانک گری» و… فیلم‌هایی و بین‌المللی گرفت، با نفوذ و سواسفاده از رانته‌های موجود، جایزه فیلم مردمی را هم در بخش سینمای بین‌المللی کسب نمود!

نادر طالبیانزاده (کارگردان)

شهید آوینی (فیلمساز)

مجید مجیدی (فیلمساز)

هادی محمدیان (پویانما)

برخی معتقدند فیلم «آناتومی یک سقوط»، نسخه به‌روز شده فیلم «شاهدی برای محاکمه» بیلی وایلدر در سال ۱۹۵۷ است که او نیز از داستان آگاتا کریستی اقتباس کرده بود با همان ظرائف و غافلگیری‌های خاص کریستی، به طریقی که اساسا مخاطب به مخیله‌اش هم خطور نمی‌کند.

در «آناتومی یک سقوط» اگرچه تقریبا تکلیف تماشاگر با خودش و ساندرا روشن است و رای دادگاه هم آن را تایید کرده و قرار است همه راضی می‌خوابد، و حالا و باور می‌کند که مادرش قدرت

به بهانه فیلم «آناتومی یک سقوط»

ورای یک شک معقول

سعید متین

بدنی بالایی دارد و خیلی کارها از او برمی‌آید. پیش از این یعنی زمانی که واقعا دنیل در گناهکاری یا بی‌گناهی مادرش درمانده بود از ناظر دادگاه خواست که پاسخ‌ش را بدهد، او اگرچه اظهار داشت به نظرش ساندرا بی‌گناه است اما اذعان داشت در چنین شرایطی که دلائل کافی برای قضاوت وجود ندارد، بستگی به نوع تصمیم آدم‌ها دارد که بخواهند ماجرا چگونه پیش برود

یعنی غلط آنچه می‌خوانند را ابداع کرده و وانمود کنند حقیقت است!
خوبی از این فیلم دو ساعت و نیمه *پُر تِش* و سؤال و تعلیق در ذهن‌شان باقی بگذارند (به قول آلفرد هیچکاک پتانسیل هیجانی تماشاگر به طور کامل تخلیه بشود) اما دو تا آزمایش دنیل همه اینها را برهم می‌زند.

اول آنجا که ناغافل، مادرش را از خانه می‌راند و ناظر دادگاه در منزل را هم سرکار می‌گذارد تا نتایج خوردن مقداری قرص آسپرین را روی سگ‌شان آزمایش کند!آزمایشی که حقیقت‌روزی جمله‌شان این است که می‌ترسیند ساندرا به خانه برگردد! گویای همان نفاوت و نوع نگرش دنیل برای شهادتش در دادگاه باشد.

از پای فیلم بلند شده و با خیال راحت، خاطره خوبی از این فیلم دو ساعت و نیمه *پُر تِش* و سؤال و تعلیق در ذهن‌شان باقی بگذارند (به قول آلفرد هیچکاک پتانسیل هیجانی تماشاگر به طور کامل تخلیه بشود) اما دو تا آزمایش دنیل همه اینها را برهم می‌زند.

اول آنجا که ناغافل، مادرش را از خانه می‌راند و ناظر دادگاه در منزل را هم سرکار می‌گذارد تا نتایج خوردن مقداری قرص آسپرین را روی سگ‌شان آزمایش کند!آزمایشی که حقیقت‌روزی جمله‌شان این است که می‌ترسیند ساندرا به خانه برگردد! گویای همان تفاوت و نوع نگرش دنیل برای شهادتش در دادگاه باشد.

دیگر اقدامات حمایتی صداوسیما از برگزاری دومین نمایشگاه ملی رصااست.

وی در پایان به‌خصوص فضای حاکم بر نمایشگاه سال گذشته خاطرنشان کرد: سال گذشته فضای خوبی در نمایشگاه برای تعامل بین سکوها به وجود آمد. سکوها توسعه پیدا کردند و باعث شد محتوای‌شان به یک ارزش‌افزوده دست پیدا کند. مهم‌ترین دلیل در مجمع رصتا تصمیم گرفتیم که حضور حداکثری در نمایشگاه داشته باشیم و برنامه‌های متنوعی برای حضور در نمایشگاه امسال طراحی کردیم.

سلمان مراححسینی، عضو شورا و سخنگوی مجمع رصتا نیز درباره ارزیابی بخش خصوصی از برگزاری نخستین نمایشگاه رصتا گفت: سال گذشته در کنار نمایشگاه، مجمع رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران تشکیل و انتخابانی برای این مجمع برگزار شد که ۱۶۵ سکو در این انتخابات شرکت و هشت نفر از مدیران سکوها از سوی شرکت‌کنندگان بیشترین رای را برای حضور در ششورای راهبری مجمع رصتا دریافت کردند و به‌عنوان اعضای اصلی شورای راهبری انتخاب شدند.

وی در پاسخ به این سؤال که ایجاد مجمع رصتا در نمایشگاه سال گذشته دقیقا چه دستاوردی برای بخش خصوصی داشته‌است، گفت: با تشکیل مجمع رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران که به اختصار رصتا نامیده می‌شود، سازمان تنظیم مقررات و نظارت بر رسانه‌ها و خدمات ارتباطی ایران به وجود آورد تا در تمام شوره‌های ساترا از جمله شورای صدور مجوز انتشار ساترا، یک نماینده از سکوها دارای مجوز ساترا حضور داشته باشد که این امر باعث افزایش شفافیت میان ساترا و بخش خصوصی شده است. همچنین ما در شورای راهبری مجمع رصتا، جلسات منظمی را به‌صورت هفتگی داریم که در این جلسات به تمام مشکلات سکوها می‌پردازیم و راهکارهایی را برای حل مسائل سکوها در نظر می‌گیریم و به ساترا پیشنهاد می‌دهیم.

رویه‌رو نیستیم بلکه با تکنیک جدید و خاص رسانه‌ای در سطحی متفاوت به نام ایجاد پرنشانی معنایی رویه‌رو هستیم. بدین گونه که رسانه‌ها حسن ذاع و اولیادای که از خبر حمله اسرائیل به بیمارستان در مردم ایجاد می‌شود را با گیجی و افتشاش مخلوط می‌کنند و با ایجاد تردید، عواطف درست انسانی را خشتی می‌کنند.

رسانه‌ها در ابتدا حماس را متهم به حمله و دستکاری نتایج تحقیقات درباره حمله شیمیایی به دوما خبر داد و اعلام کرد که گزارش رسمی این سازمان درباره حمله به شهر دوما در استان ریف دمشق سوریه، با واقعیت‌ها منطبق نیست. در ابتدای عملیات طوفان الاقصی نیز خبر جعلی سرس بردن نوزادان توسط حماس پررنگ شد تا چه‌راه‌ای قوی از مقاومت به چپانین عرضه نشود و فرصت دوباره برای مظلوم‌نمایی اسرائیل در اذهان عمومی ایجاد شود. روایت جعلی از سارا سیدنز خبرنگار CNN که با انتشار پیامی در صفحه شخصی خود در ایکس (توییتر سابق)، بابت انتشار اخبار نادرست در رابطه با سر بریده شدن کودکان و نوزادان توسط حماس، عذرخواهی کرد.

از ابزار هوش مصنوعی و ترکیب آن با استفاده دروغ‌های متنوع و ماهرانه‌تری به جهان بگویی.

در چنین فضائی داشتن رابطه‌ای فاعلانه و انتقادی نسبت به رسانه‌ها مستلزم به‌روز کردن مهارت مواجهه هوشمندانه با اخبار و بهره‌گیری از قدرت تجزیه و تحلیل وقایع است.

سعیرا دارابی

می‌آورد. از قضا یکی از همان پارتنرها همان مصاحبه‌گر ابتدای فیلم است.

ویژگی کار با سینور تریه آنجاست که همه این اطلاعات را به صورت فطره‌چکانی و در طی سکناس‌های مختلف و متعدد ارائه کرده و اجازه می‌دهد تا مخاطب حدس‌های خود را امتحان کرده، قضاوت‌های خود انجام داده و جبهه‌اش را تعیین نماید. تا جایی که قبل از اینکه مثلا در یابد ساندرا به دلیل برداشت از یک ایده ساموئل با وی

بوده‌اند. درگیری که به دلیل تصادم حرفه‌ای دو نفر یعنی نویسندگی ایجاد می‌شده چرا که در کمترین احتمال در این میان است. این را حتی وکیل ساندرا یعنی وینست هم تصدیق می‌کند. شواهد از جمله خون‌هایی که بر روی در و دیوار بیرونی خانه پاشیده شده، نشان از آن دارد که فردی ساموئل را از روی حفاظ و نرده‌های اتاق زیر شیروانی به پایین برتاب کرده و شاید چنین کاری از عهده یک زن همچون ساندرا بر نیاید. این تنها موردی است که می‌تواند ساندرا را تبرئه نماید.

از این سو شاهد بازجویی و بازسازی صحنه قتل یا خودکشی و دادگاه جنسی و روانی که علی‌رغم چهره موجه ساندرا هر زمان به سویی

شمارش معکوسی برای زنگ آغاز رصتا

وی تأکید کرد: ما بخش خصوصی را ظرفیت مکملی برای حکمرانی فرهنگی و رفع نیازهای جامعه می‌دانیم. سازمان صداوسیما در جایگاه قانونی تنظیم‌گری صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی رسالت خود را حمایت از تولید محتوا اعم از نمایش خانگی و برنامه‌سازی و تولید محتوا در قالب‌ها و گونه‌های مختلف می‌داند و در عین حال، قانون، وظیفه نظارت بر تولید محتوا و انتشار را به عهده این نهاد تنظیم‌گر گذاشته است.

حالا این روزها برای دومین‌بار شاهد برگزاری نمایشگاه رصتا هستیم، نمایشگاهی که با حمایت سازمان صداوسیما در همین دو سال گذشته به مهم‌ترین رویداد سازا کار خود را آغاز کرد.

فرایک و شبکه نمایش خانگی تبدیل شده‌است. در افتتاحیه این نمایشگاه، علت برگزاری نخستین نمایشگاه رصتا را افزایش تعامل بین ساترا و رسانه‌ها عنوان کرد و گفت: این نمایشگاه رویدادی است و برای آمایش و افزایش همکاری و تعامل بین ساترا و رسانه‌هایی که از ساترا مجوز دارند. رصتا یک دوره‌ی حضور دکتری پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی، سعید مقیسه، رئیس سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مدیران سکوها دارای مجوز از ساترا کار خود را آغاز کرد.

دکتر پیمان جبلی، رئیس سازمان صداوسیما در افتتاحیه این نمایشگاه، علت برگزاری نخستین نمایشگاه رصتا را افزایش تعامل بین ساترا و رسانه‌ها عنوان کرد و گفت: این نمایشگاه رویدادی است و برای آمایش و افزایش همکاری و تعامل بین ساترا و رسانه‌هایی که از ساترا مجوز دارند. رصتا یک دوره‌ی حضور دکتری پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی، سعید مقیسه، رئیس سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مدیران سکوها دارای مجوز از ساترا کار خود را آغاز کرد.

فرایک و شبکه نمایش خانگی تبدیل شده‌است. در افتتاحیه این نمایشگاه، علت برگزاری نخستین نمایشگاه رصتا را افزایش تعامل بین ساترا و رسانه‌ها عنوان کرد و گفت: این نمایشگاه رویدادی است و برای آمایش و افزایش همکاری و تعامل بین ساترا و رسانه‌هایی که از ساترا مجوز دارند. رصتا یک دوره‌ی حضور دکتری پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی، سعید مقیسه، رئیس سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مدیران سکوها دارای مجوز از ساترا کار خود را آغاز کرد.

فرایک و شبکه نمایش خانگی تبدیل شده‌است. در افتتاحیه این نمایشگاه، علت برگزاری نخستین نمایشگاه رصتا را افزایش تعامل بین ساترا و رسانه‌ها عنوان کرد و گفت: این نمایشگاه رویدادی است و برای آمایش و افزایش همکاری و تعامل بین ساترا و رسانه‌هایی که از ساترا مجوز دارند. رصتا یک دوره‌ی حضور دکتری پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی، سعید مقیسه، رئیس سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مدیران سکوها دارای مجوز از ساترا کار خود را آغاز کرد.

حمله به سوریه در سال ۲۰۱۱ نیز با خبر پیداشدن گورهای دسته‌جمعی سه ماه بعد از

